Dosarul nr. 2c-16/2025;
Nr. PIGD 2-25020026-51-2c-14022025

Dispozitivul emis la 20 octombrie 2025
Cererea de apel a fost depusă la data de 12 noiembrie 2025
Hotărârea a fost motivată integral la data de 17 decembrie 2025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Judecătoria Ungheni, în componenţă:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Potînga
Grefier Revinghin-Trușin Elena

În lipsa:
Reprezentantul reclamantului, a solicitat examinarea cauzei în lipsă
Reprezentantului pârâților, Cebotari Serghei a solicitat examinarea cauzei în lipsă

Examinând în şedinţă publică, în procedură generală, cererea de chemare în judecată depusă
De către
Reclamantul ***SRL „EPIDAVR”***, cu sediul municipiul Chișinău, str. Uzinelor nr. 143, IDNO 1003600058878
Împotriva
Pârâtului ***SRL „NIKARTLI”*** cu sediul or. *****str. *****, IDNO *****
Pârâtului ***Broslav Artur***, născut/ă la data de *****, IDNP *****, domiciliat/ă or. *****, str. *****

Privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

A c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei civile

La data de 13.02.2025 cu cerere de chemare în judecată s-a adresat SRL „EPIDAVR” către SRL„NIKARTLI”, Broslav Artur privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că conform Contractului de vînzare-cumpărare nr. 22 din ***** pârâtului “Nikartli” SRL se livrează marfa în condițiile amânării achitării prețului pe un termen 30 de zile din momentul recepționării mărfurilor sub fidejusiunea pârâtului Broslav Artur, în conformitate cu contractul de fidejusiune din *****.

În conformitate cu p.p. 4.1 .,5.1. din Contract, în cazul încălcării termenului de achitare, cumpărătorul este obligat să achite penalitatea în mărime de 2% pentru fiecare zi de întârziere.

În conformitate cu p.p. 2.,3.,4. al contractului de fidejusiune, pârâtul Broslav Artur poartă o responsabilitate solidară pentru neîndeplinirea de către cumpărător a obligațiilor privind Contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 din *****.

În conformitate cu situația de la data de 03.01.2025 datoria de achitare constituie suma de 45000,00 lei, întârzierea privind achitarea datoriei constituie 231 de zile, pentru care s-a calculat penalitatea în suma de 45000,00 lei.

Susține că somația din 03.12.2024 în adresa debitorului și somația din 03.01.2025 în adresa fidejusorului a fost lăsată de către pârâți fără soluționare și fără răspuns, fapt care îi impune să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Solicită încasarea în mod solidar de la pârâții ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** în beneficiul ***SRL „EPIDAVR”*** a datoriei în mărime de ***45000,00 lei*** , penalitatea de întârziere în mărime de ***45000,00 lei***, cheltuieli pentru eliberarea extrasului din Registrul persoanelor juridice în mărime de ***121,20 lei***, cheltuieli poștale în mărime de ***37,00 lei***, cheltuieli bancare în mărime de ***63,55 lei***, taxa de timbru în mărime de ***200,00 lei***, taxa de stat în mărime de ***3250 lei***, iar în total suma de ***93671,75 lei.***

Prin Încheierea din data de 19.02.2025 cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura scrisă.

Totodată s-a acordat pârâtului termen pentru prezentarea referinței.

La data de 01.04.2025, prin intermediul SEDP a Judecătoriei Ungheni din partea pârâtului Broslav Artur au parvenit explicațiile scrise la cererea de chemare în judecată, în care indică că cerințele formulate de reclamant în partea în care au fost combătute urmează a fi respinse ca neîntemeiate și ilegale.

Menționează că reclamantul prin intermediul prevederilor contractuale solicită încasarea și a penalității stabilite de acordul părților, însă, luând în considerație prevederile art. 953 alin. 1 Cod Civil al Republicii Moldova, care prevede, că în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari - se incumbă reducerea acesteia, or este disproporționat de mare. Urmând instanța de fond, în cazul în care va admite acțiunea, să dispună încasarea penalității într-o mărime net inferioară celei stabilite de contractul părților. Astfel, în circumstanțele în care, debitorul-pârât a solicitat reducerea penalității disproporționat de mari, iar instanța nu este în drept de a o reduce aceasta din oficiu, ultima urmând a fi redusă la solicitarea reclamantului.

Prin Încheierea din data de 02.04.2025 s-a dispus examinarea cauzei în ordine generală, s-a anexat la materialele cauzei explicațiile scrise la cererea de chemare în judecată depuse de pârâtul Broslav Artur și s-a stabilit reprezentantului reclamantului termen pentru prezentarea contraprobelor. La data de 03.04.2025 din partea pârâtului Broslav Artur a parvenit o cerere de strămutare a cauzei.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 22.04.2025 s-a respins cererea de strămutare a cauzei depusă de pârâtul Broslav Artur și s-a remis cauza la Judecătoria Ungheni spre continuarea examinării.

POZIȚIA PĂRȚILOR / PARTICIPANȚILOR:

În cadrul ședinței de judecată **reprezentantul reclamantului Andrei Petuhov** nu s-a prezentat, însă prin intermediul SEDP a Judecătoriei Ungheni la data de 03.09.2025 a parvenit o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

În cadrul ședinței de judecată **reprezentantul pârâților Broslav Artur și SRL „NIKARTLI”, avocatul Cebotari Serghei** nu s-a prezentat, însă la data de 17.10.2025 prin

intermediul SEDP a Judecătoriei Ungheni a parvenit o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

APRECIEREA INSTANŢEI:

Studiind cererea de chemare în judecată şi materialele cauzei, ţinând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată reieşind din raționamentele ce urmează

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Analizând situația da fapt din prezenta speță instanța constată faptul, că obiectul prezentului litigiu, prin acțiunea înaintată de **SRL „EPIDAVR”** este încasarea în mod solidar din contul pârâților ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** a datoriei în mărime de ***45000,00 lei,*** penalitatea de întîrziere în mărime ***de 45000,00 lei*** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 din ***** și a contractului de fidejusiune din *****, cheltuieli pentru eliberarea extrasului din Registrul persoanelor juridice în mărime de ***121,20 lei***, cheltuieli poștale în mărime de ***37,00 lei***, cheltuieli bancare în mărime de ***63,55 lei***, taxa de timbru în mărime de ***200,00 lei,*** taxa de stat în mărime de ***3250 lei.*** Se mai atestă că la data de 03.12.2024, la 02.01.2025 reprezentantul reclamantului SRL „EPIDAVR” a expediat în adresa pârâților ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** somații prin care a solicitat achitarea în termen de 3 zile din data primirii somației a datoriei și penalității, care însă a rămas fără executare (f.d.11, 12).

Astfel, nefiind onorate obligațiile de plată, SRL „EPIDAVR” a depus o cerere de chemare în judecată către ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** privind încasarea datoriei contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 239 și 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.*

Conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.*

Potrivit art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține *spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază *probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Alineatul (3) al articolului menționat, stabilește că, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.*

În conformitate cu art.9 alin.(1) Cod Civil

drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile, iar potrivit alin. (2) lit. a) al aceloraşi articole, prevede că, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

În conformitate cu art. 10 alin.(1) Cod Civil al RM, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Potrivit art. 11 alin. (1) Cod civil *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.* În corespundere cu art.15 alin.(1) Cod Civil *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Cu privire la cerinţa restituirii datoriei de bază

În şedinţa de judecată s-a constatat cu certitudine că la ***** între S.R.L „Epidavr" în calitate de vânzător, în persoana administratorului Ala Arhiliuc şi SRL „NIKARTLI” , în calitate de cumpărător, în persoana administratorului Broslav Artur, şi cet. Broslav Artur în calitate de fidejusor în baza contractului de fidejusiune din ***** a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 (f.d.16-17) obiect al contractului fiind marfa indicată în facturile fiscale. Potrivit pct.1.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 din ***** vânzătorul SRL „Epidavr" s-a obligat să transmită în proprietatea cumpărătorului SRL „NIKARTLI” marfă, iar cumpărătorul s-a obligat să preia marfa şi să achite preţul convenit în condiţiile şi termenii stabiliţi în contract.

Pct.1.2 Asortimentul, cantitatea şi preţul mărfii se indică în facturile fiscale. Potrivit pct.1.4 Dreptul de proprietate asupra mărfii trece de la vînzător la cumpărător în momentul transmiteruii acesteia. Momentul transmiterii mărfii se consideră ziua semnării facturilor fiscale.

Potrivit pct.5.1 din contract, plata pentru fiecare lot de mărfuri cumpătătorul se obligă să-l facă într-o perioadă de nu mai mult de 30 zile calendaristice de la data primirii sale.

Tot la această dată, a fost perfectat şi contractul de fidejusiune din ***** unde potrivit pct.2 Broslav Artur s-a obligat să suporte răspunderea solidară pentru executarea de către Vânzător a obligaţiilor sale contractuale şi rambursarea prejudiciului cauzat în cazul neândeplinirii sau neeexecutării în termen a obligaţiilor sale contractuale de către vînzător, care constituie valoarea bunului, penalităţii şi prejudiciului cauzat f.d.18.

Aceste circumstanţe denotă că părţile în litigiu S.R.L. „Epidavr”, pe de o parte, şi pârâţii SRL „NIKARTLI” , Broslav Artur, pe de altă parte, au dat naştere unui raport juridic civil rezultat din contractul de vînzare cumpărare şi contractul de fidejusiune.

Totodată copiile facturilor fiscale nr. ***** din *****, facturii *****din 11.03.2024, facturii *****din 18.03.2024, facturii *****din 16.04.2024 confirmă existenţa în anul 2024 a raporturilor dintre SRL „Epidavr" în calitate de vânzător şi SRL „NIKARTLI” în calitate de cumpărător, fiind vândută marfa în sumă de 55752 lei (f.d.21, 22, 23).

Potrivit actului de verificare din 17.01.2025, emis de către SRL „Epidavr”, pîrîtul SRL „NIKARTLI” înregistrează o datorie în valoare de 45000,00 lei pentru marfa livrată în baza facturii fiscale ***** din ***** în sumă de 17670,00 lei , facturii *****din 11.03.2024 în sumă de 8120,00 lei, facturii *****din 18.03.2024 în sumă de 3126,00 lei, facturii *****din 16.04.2024 în sumă de 26856,00 lei, fiind efectuate achitări în sumă de 10772 lei.

Instanța reține că pe facturi sunt aplicate ștampilele ambelor părți fiind totodată semnate de reprezentații acestora, iar veridicitatea facturilor nu a fost contestată de nici o parte la proces, astfel instanța consideră că înscrisurile administrate enumerate mai sus confirmă existența raporturilor obligaționale între SRL „Epidavr” în calitate de vânzător și pîrîtul SRL „NIKARTLI” în calitate de cumpărător și transmiterea/recepționarea mărfii.

Conform art.774 alin. (1) Codul civil, *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Potrivit art.775 alin. (1) Codul civil, (1) *Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

În conformitate cu art.776 Codul civil, *Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Potrivit art. 858 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit*.

În corespundere cu art. 901 alin. (1) lit. a) din Codul civil, *atunci când fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligației.*

Conform art. 912 alin. (1) din Codul civil, *creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență*.

Conform art.1108 alin. (1)-(3) Codul civil, (1) *Prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. (2) Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vînzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.(3) Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vînzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.* Potrivit art.1628 alin. (1)-(2) Codul civil, *Garanţiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. (2) Fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.* În conformitate cu art.1629 Codul civil, *Orice angajament de a plăti sau a executa orice altă prestaţie ori de a despăgubi creditorul cu scopul de a garanta obligaţia datorată de o altă persoană se prezumă că este o fidejusiune, cu excepţia cazului în care creditorul demonstrează că s-a stipulat o garanţie personală autonomă.*

Potrivit art.1637 alin. (1) Codul civil, *Obligaţia fidejusorului apare şi devine scadentă doar în măsură în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor.* Potrivit art.1640 Cod civil , *cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.*

Astfel, raportând materialele cauzei la prevederile normelor citate, instanța de judecată a constatat cu certitudine că pârâții SRL „NICARTLI” și Broslav Artur nu și-au executat obligația ce le revine.

Respectiv lipsa probelor scrise privind restituirea datoriei confirmă neexecutarea de către pârâți a condiţiilor contractului de vînzare-cumpărare. Or, prin somațiile din 03.12.2024 și 02.01.2025 fiindu-le acordat un termen pârâților în vederea achitării datoriei, aceștia nu au întreprins careva acțiuni pentru achitarea acesteia.

În acest sens instanța de judecată remarcă că pârâții nu au prezentat instanței probe incontestabile, pertinente și admisibile în sensul art. 121 și 122 Cod de procedură civilă, care ar respinge argumentele invocate și probele prezentate de reclamant. Or, conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Dat fiind faptul că s-a stabilit că pârâtul SRL „NIKARTLI” nu și-a onorat față de reclamant obligațiunile contractuale de achitare a sumei datorate în termenele stabilite, de faptul că Broslav Artur în calitate de garant (fidejusor) s-a obligat să răspundă în mod solidar față de vânzătorul SRL „Epidavr” în cazul neeexecutării de către cumpărătorul SRL „NIKARTLI” a obligațiilor care decurg din contract, instanța va încasa suma datoriei în mărime de 45000,00 lei de la ambii pârâți, în mod solidar.

Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, în baza probelor administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia că reclamantul S.R.L. „Epidavr” este îndreptățit de a solicita încasarea de la pârâți în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 și contractului de fidejusiune din *****, suma datoriei în mărime de ***45000,00 lei***, pretenție care în opinia instanței urmează a fi admisă fără echivoc.

Cu privire la cerința reclamantului de încasare de la pârâți a penalității de întârziere

Instanța reține că, prin acțiunea înaintată reclamantul S.R.L. „Epidavr” pretinde încasarea de la SRL „NIKARTLI” și Broslav Artur a sumei de **45000,00 lei** cu titlu de penalitate de întârziere potrivit pct. 4 din contractul de vînzare cumparare nr. 22 din ***** și contractului de fidejusiune din *****.

Art.947 Codul civil prevede, *(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudicial.* Potrivit art.948 *CC Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.* Din sensul normei de drept enunțată, rezultă că neexecutarea obligațiilor contractuale sau executarea necorespunzătoare sau tardivă, reprezintă o faptă ilicită care generează un raport juridic de răspundere contractuală, conținutul căruia se reduce la dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri pentru neexecutare şi obligația debitorului de a plăti aceste despăgubiri.

În acest context, clauza penală constituie un mijloc de garantare a executării obligaţiilor, o evaluare convențională şi prealabilă a eventualelor prejudicii pe care

debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestaţiei la care s-a îndatorat. Ea poate fi stipulată fie în contractul ce dă naştere raportului obligaţional, fie într-o convenţie ulterioară încheiată înainte de momentul în care intervine neexecutarea prestaţiilor datorate de debitor. Condiţiile de fond ale clauzei penale sunt aceleaşi ca şi ale contractului principal la care se referă, ținându-se însă seama şi de caracterul ei accesoriu, de vreme ce validitatea obligaţiei principale constituie o condiţie esenţială pentru existenţa clauzei penale.

Prin urmare, penalitatea de întârziere, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Or, executarea tardivă a obligaţiei pecuniare cauzează inevitabil prejudicii creditorului, prejudicii ce urmează a fi reparate de debitor, indiferent de motivul întârzierii.

Instanța relevă că prin semnarea contractului de vînzare-cumpărare cu nr. 22 din ***** și contractului de fidejusiune din ***** , părțile au evaluat convențional şi prealabil eventualele prejudicii pe care debitorii vor fi obligați să le plătească în cazul neexecutării obligației la care s-a îndatorat, stabilind o penalitate în mărime de 2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întîrziere . Astfel, potrivit pct.5.1 din contractul vînzare-cumpărare cu nr. 22 din ***** plata pentru fiecare lot de marfă cumpărătorul se obligă să o facă într-o perioadă de nu mai mult de 30 zile calendaristice de la data primirii sale.

Pct.4.1 din contract, prevede că în cazul când „Cumpărătorul” nu achită valoarea livrării în termenul stipulate în contract, acesta achită o penalitate în mărime de 2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit pct.3 din contractul de fidejusiune din *****, obligațiile prevăzute în pct.2 urmează a fi executate de fidejusor în termen de 3 zile din data recepționării notificării din partea Creditorului privind încălcarea de către Cumpărător a obligațiilor asumate privind achitarea pentru bunurile primite.

Potrivit pct.4 din contractul de fidejusiune din ***** fidejusorul care nu și-a îndeplinit în termen condițiile pct.3 din Contract, este obligat să achite Creditorului penalitatea în mărime de 2% procente din suma rambursabilă pentru fiecare zi de întârziere.

La fel potrivit calculul anexat la materialele cauzei, penalitatea a fost calculată de reclamant pentru perioada 17.05.2024-03.01.2025 (45000,00 *2% *180 zile = 162000,00 lei) însă urmând principiul proporționalității solicită suma de 45000,00 lei.

Totodată, instanța reține faptul că pârâtul Broslav Artur, fiind și administrator SRL „NIKARTLI” în referința depusă la cererea de chemare în judecată a solicitat reducerea penalității disproporționat de mari invocând prevederile art. 953 CC.

Cu referire la norma invocată instanța relevă că *art. 953 alin. (1) Cod civil, stipulează că, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, <u>la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari</u>. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.* Instanța reține că, drept criterii ce permit reducerea clauzei penale ar putea servi durata neexecutării obligaţiei, situaţia financiară dificilă a debitorului, mărimea penalităţii depăşeşte plata bunului ce constituie obiectul contractului, mărimea excesivă a penalităţii, depăşirea substanţială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligaţiei.

Prin urmare, prevederile acestui articol permit instanței de judecată să reducă penalitatea , atunci când aceasta este disproporționat de mare în raport cu suma datoriei restante, a prejudiciilor real suportate de către creditor.

Această prerogativă a fost dictată de către legiuitor în scopul de a diminua

sau exclude efectul negativ al clauzelor conținute în contracte și respectiv de a asigura exercitarea cu bună- credință a drepturilor și obligațiilor civile.

Acordînd deplină eficiență prevederilor art.953 CC și luînd în calcul că pârâtul a pretins reducerea penalităților ca fiind disproporționate, precum și durata neexecutării obligaţiei de bază din anul 2024 , de mărimea excesivă al clauzei penale, care este egală cu datoria de bază 45000,00 lei, respectiv şi de proporţionalitatea dintre clauza penală şi datoria formată, instanța consideră necesar de a reduce penalitatea calculată pentru întârzierea achitării plății datoriei de la suma de 45000,00 lei pînă la suma de 22500,00 (douăzeci și două mii cinci sute) lei , aceasta în opinia instanței fiind o sumă rezonabilă și proporțională în raport cu datoria.

Dealtfel, trebuie de accentuat și faptul că, reclamantul nu a contestat reducerea clauzei penale.

Instanța apreciază că solicitarea drept prejudiciu a unei penalități egală cu suma datoriei, instanța o apreciază ca fiind disproporționată în coraport cu prejudiciul cauzat, motiv din care conform art. 953 alin.(1) Cod Civil RM instanța va reduce clauza penală.

În acest context prin reducerea penalității, instanța relevă că nu a intervenit nejustificat în acordul încheiat între părți, or, reducerea clauzei penale urmărește de fapt restabilirea echilibrului contractual și asigură în egală măsură respectarea principiului predictibilității prejudiciului, specific răspunderii contractuale.

O asemenea intervenție nu este de natură să înfrângă principiul forței obligatorii a contractului întrucât libertatea contractuală nu este identică cu una absolută sau discreționară de a contracta**.** Un contract are putere de lege între părti întrucât este prezumat a fi dominat de buna-credință pentru părțile contractante. Forța juridică deplină este recunoscută numai acelor convenții care nu intră în conflict cu principiul constituțional al bunei-credințe si cu bunele moravuri. În caz contrar el nu poate fi opus părților, terților sau instanței de judecată.

Pe de altă parte, instanța consideră că la caz nu există premise privind liberarea pârâților de la achitarea penalităților, dat fiind faptul că pârâții au admis o întârziere la achitarea datoriei pentru perioada (17.05.2024-03.01.2025), iar în acest sens instanța consideră că reclamantul este în drept să solicite încasarea unei penalități însă în mărimea evaluată de către instanță la suma de 22500 (douăzeci și două mii cinci sute) lei.

Din motivele invocate mai sus instanța conchide de a admite parțial pretenția reclamantului privind încasarea penalității și de a încasa în mod solidar din contul la ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** în beneficiul ***SRL „EPIDAVR”,*** cu titlu de penalitate suma de de ***22500,00 lei***, în rest cerința reclamantului ***SRL „EPIDAVR”*** în partea încasării în mod solidar de la ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** a penalității în sumă de ***22500,00 lei*** se respinge.

Referitor la cerința reclamantului de încasare de la pârâți a cheltuielilor de judecată instanța relevă următoarele .

Potrivit art.83 al.(1) CPC, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

Potrivit art.84 al.(1) CPC, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

Potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Conform art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.

Raportând circumstanţele de fapt stabilite în procesul examinării cauzei, la normele menţionate, instanța constată că prin ordinul de plată nr. 00 1063 0357 0601 din 03.02.2025 reclamantul a suportat cheltuieli de judecare a cauzei de 3250,00 lei cu titlu de taxă de stat(f.d.11), iar prin ordinul de plată nr. 00 5683 0358 0819 din 03.02.2025 se atestă că reclamantul a achitat taxa de timbru în mărime de 200,00 lei(f.d. 10) .

Având în vedere că acțiunea reclamantului din contul pârâților a fost admisă parțial, instanța va admite încasarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat, proporțional celor admise, or aceste ultime cheltuieli real au fost suportate de către reclamant.

Respectiv taxa de stat va constitui ***2574,97 lei*** (67500-50001*3%+2050) sumă ce urmează a fi încasată solidar de la pârâți în beneficiul reclamantului, în rest diferența taxei de stat în mărime de 675,03 lei se respinge.

La fel urmează a fi încasată solidar de la pârâți în beneficiul reclamantului și taxa de timbru în mărime de ***200,00 lei.***

De asemenea, părții reclamante îi vor fi compensate și cheltuielile poștale suportate în cuantum de ***37,00 lei,*** fiind probat prin expedierea notificării către partea pîrîți, cheltuieli bancare în mărime de ***63,55 lei*** și suma de ***121,20*** **lei,** cu titlu de cheltuieli pentru eliberarea extrasului, confirmate prin documente de plată **.**

În conformitate cu art. 238-241 CPC,

Instanța de Judecată, în numele Legii
H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite parțial acțiunea.

Se încasează în mod solidar de la ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** în beneficiul ***SRL „EPIDAVR”,*** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 și contractului de fidejusiune din *****, suma datoriei în mărime de ***45000,00 lei*** , penalitatea de întârziere în mărime de ***22500,00 lei***, cheltuieli pentru eliberarea extrasului din Registrul persoanelor juridice în mărime de ***121,20 lei***, cheltuieli poștale în mărime de ***37,00 lei***, cheltuieli bancare în mărime de ***63,55 lei***, taxa de timbru în mărime de ***200,00 lei***, taxa de stat proporțional părții admise în mărime de ***2574,97 lei***, iar în total suma de ***70496,72 (șaptezeci mii patru sute nouăzeci și șase) lei 72 bani***.

În rest cerința reclamantului ***SRL „EPIDAVR”*** în partea încasării în mod solidar de la ***SRL „NIKARTLI”*** și ***Broslav Artur*** a penalității în sumă de ***22500,00 lei*** și a diferenței taxei de stat în mărime de ***675,03 lei,*** se respinge.

Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul ***Lilia Potînga***
Copia Hotărârii corespunde originalului
Judecătorul ***Lilia Potînga***